

Lisätiedot:

vapaa-aikapäällikkö Roger Renman, puh. 050 411 6382

hyvinvointipäällikkö, Laura Salomaa, puh. 040 194 8508

sivistys- ja hyvinvointitoimenjohtaja, Mikael Flemmich, puh. 040 733 0264

etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Tausta

Kauniaisten kaupungin hallintosäännön (KV 16.9.2024 § 38) mukaan valiokuntien ratkaisultaan kuuluu päättää toiminta- ja muiden avustusten myöntämisestä sekä valvoa niiden käyttöä (hallintosäännön 21 §:n mukaan). Hyvinvointi- ja vapaa-aikavalioikunta päättää avustusten myöntämisestä omalle toimialalleen ja valvoo niiden käyttöä.

Sivistyksen ja hyvinvoinnin toimialan avustusten yleiset myöntämisperiaatteet on päivitetty vuonna 2024 (**oheismateriaali**).

[Hyvinvointivaliokunnan kokouksessa 8.3.2023 \(§ 16\)](#) valiokunta päätti, että selvitetään, mitä tiloja kaupungilla on tarjota yhdistysten käyttöön ja millä kriteereillä yhdistys on oikeutettu tilojen käyttöön maksuttomasti.

[Hyvinvointivaliokunta on päättänyt 26.04.2023 § 24](#) säännöt valiokunnan hallinnoimien tilojen maksuttomasta käytöstä.

Avustuslajit

Hyvinvointi- ja vapaa-aikavalioikunnan myöntämät avustukset jaetaan toiminta-avustuksiin ja kohdeavustuksiin. Lisäksi yksityishenkilöille voidaan myöntää taitelijahuone/-apuraha, sekä urheilija-apuraha.

Lisäksi kaupunki myöntää vuokratukea yhdistyksille seuraavanlaisin ehdoin:

Kaupungin palloiluhallin tilaoptimoinnin seurauksena kahdelta seuralta on vähentynyt vuoroja palloiluhallissa ja tavoitteena on turvata Kauniaisten urheiluseurojen toimintaedellytykset tilanteessa, jossa kaupungin omat tilat eivät riitä vastaamaan seurojen harjoitusvuorotarpeisiin. Tuki kohdistetaan ulkopaikkakunnalta ostettuihin vakiovuoroihin, erityisesti Kameleonten-halliin.

Avustuksen määrä perustuu seuraaviin tekijöihin:

- Korvattavien harjoitusvuorojen määrä (tunnit/viikko).
- Vuorojen hinta Kameleonten-hallissa.
- Seuran maksama vuokra vastaavista vuoroista kaupungin omissa tiloissa

Avustuksen ehdot ja velvoitteet:

- Ennen uuden kauden avustuksen saamista, tulee toimittaa selvitys edellisen kauden avustuksen käytöstä.

- Vuorojen tulee olla vakiovuoroja, jotka tukevat seuran säännöllistä toimintaa.
- Seurojen tulee raportoida mahdollisista muutoksista vuorojen käytössä tai toiminnan laajuudessa.

Yhdistykset ja kaupungin tilat

Yhdistykset voivat käyttää kaupungin tiloja maksutta, mikä muodostaa epäsuoran tuen. Vaikka yhdistykset eivät maksa vuokraa, tiloista aiheutuu kustannuksia kaupungin budjettiin sisäisen vuokran muodossa. Tämä kattaa mm. tilojen ylläpidon, siivouksen ja muut kulut.

Sisäinen vuokrajärjestelmä mahdollistaa maksuttoman käytön, mutta aiheuttaa todellisia kustannuksia kaupungin toimialoille. Yhdistys saa näin merkittävää taloudellista hyötyä, kun se voi järjestää toimintaa ilman tilavuokria. Tämä on osa kaupungin tukea yhteisöilleen.

Sisäisten vuokrien huomioon ottaminen avustuksia myönnettäessä

Soveltamisala

Tätä määräystä sovelletaan hyvinvoinnin, nuorisotoiminnan, kulttuurin ja liikuntapalveluihin myönnettäviin toiminta- ja kohdeavustuksiin, kun avustuksen hakija käyttää kunnan tai kaupungin omistamia, hallinnoimia tai vuokraamia toimitiloja, joihin kohdistuu sisäisiä vuokrakustannuksia.

Määritelmät

Sisäisellä vuokralla tarkoitetaan kunnan tai kaupungin sisäisessä tilahallinnossa määriteltyä, toimialojen väliseen laskutukseen perustuvaa tilakustannusta, joka sisältää muun muassa tilan käytöstä, ylläpidosta, kunnossapidosta ja pääomakuluista aiheutuvat menot.

Hyväksyttävät kustannukset ovat sellaisia kuluja, jotka täyttävät avustusperiaatteissa asetetut yleiset hyväksyttävyyden ehdot.

Sisäisten vuokrien huomioon ottaminen

Sisäiset vuokrakustannukset voidaan hyväksyä avustushakemuksessa seuraavin ehdoin:

- vuokra on määritelty kaupungin sisäisten hinnoitteluperusteiden mukaisesti;
- hakemuksen liitteenä toimitetaan selvitys:
 - tilojen käyttötarkoituksesta ja käyttöajasta,
 - sisäisen vuokran määrästä ja kohdentumisesta,
 - mahdollisista alivuokrauksista tai yhteiskäytöstä.

Vuokrakustannusten hyväksyttävyydessä huomioidaan toimitilan kohtuullisuus suhteessa toimintaan. Hyväksyttäväksi vuokrakustannukseksi katsotaan enintään laskennallinen sisäinen vuokra.

Toimialakohtainen soveltaminen

Liikunta

- Määritellään keskimääräinen neliövuokra, jolla kaikki seurat maksavat tiloista.
- Yhdistyksen neliömäärä kerrotaan keskiarvolla.
- Lasketusta summasta vähennetään 10 %, joka vähennetään toiminta-avustuksesta.
- Tämä siirretään kohdeavustuksiin, joita voi hakea erikseen.

Nuoriso

- Sovelletaan samaa menettelyä kuin liikunnassa.
- Vähennys on 1 % yhdistyksen saamaan toiminta-avustukseen.
- Vähennetty osuus siirretään kohdeavustuksiin.

Kulttuuri & hyvinvointityö

- Vielä tällä hetkellä kulttuurin budjetin osaksi lukeutuvan Villa Junghansin maksuton käyttö eläkeläisjärjestöille perustuu kaupunginhallituksen päätökseen (20.5.1987 § 270) (**oheismateriaali**)
- Tämä maksuton käyttö ei vaikuta avustuksen määrään, mutta se huomioidaan osana kokonaistukea.
- Vaikka tilojen käytöstä hyvinvointityön avustamien järjestöjen toimintaan ei peritä maksua, kaupungin sisäinen vuokra ja sisäiset siivouskustannukset kirjautuvat kulttuuripalveluiden budjettiin.
- Epäsuoran tuen tekeminen näkyväksi tukee avointa hallintoa ja päätöksenteon läpinäkyvyyttä.

Kaupungin maksuttoman tilankäytön kustannusvaikutukset eri hyvinvointityötä tekeville järjestöille käyttömääriin suhteutettuna ovat

SPR ja AA yhteensä	25 021,80 €
Svenska pensionärer	31 124,68 €
Kansalliset seniorit	24 258,94 €

Tilan käytön laskennallisten kulujen suuruuteen heijastuu se, että Junghansin käyttö muuhun kuin hyvinvointia edistävään järjestötoimintaan on suhteellisen vähäistä. Eläkeläisjärjestöjen välinen kustannusero johtuu viikoittaisten käyttötuntien eroista.

Tietyt kulttuuritoimintaa harjoittavat yhdistykset, kuten kannatusyhdistysten ylläpitämät taiteen perusopetuksen oppilaitokset, toimijat käyttävät myös maksutta kaupungin tiloja. Näiden yhdistysten saamat tila-avustukset on perusteltua tuoda tiedoksi seuraavien raha-avustusten käsittelyn yhteydessä. Johtuen kulttuuripalveluiden tukemien yhdistysten toiminnan monimuotoisesta luonteesta, joka vaihtelee orkesteri- ja kuorotoiminnasta taiteen eri lajien opettamiseen, ei niille ole mielekkäästi mahdollista muotoilla yhteismitallista kaavaa.

Yhdenmukaisuus ja tasapuolisuus

Sisäisten vuokrien huomioimisessa noudatetaan yhtenäisiä periaatteita kaikissa palveluissa. Kaupunki vastaa siitä, että:

- sisäisten vuokrien käsittelyperiaatteet sisällytetään kaikkien palveluiden avustuskriteereihin;
- eri palveluiden avustusten valmistelijat soveltavat näitä määräyksiä johdonmukaisesti ja vertailukelpoisesti;
- yhdenmukaisuutta valvotaan vuosittain osana avustusjärjestelmän seuranta- ja arviointia.

Sivistys- ja hyvinvointitoimenjohtaja Mikael Flemmich:

Hyvinvointi- ja vapaa-aikavaliokunta hyväksyy ehdotuksen sisäisten vuokrien ja tilojen maksuttoman käytön huomioimiseksi osana avustusten myöntämistä.

.....

Varapuheenjohtaja Patrick Nysten esitti jäsenten Ann-Charlotte Schalin ja Virva Wahlstedt kannattamana seuraavaa :

”Arvostan pyrkimystä lisätä läpinäkyvyyttä kaupungin myöntämään tukeen yhdistyksille, mutta katson, että nyt ehdotettu järjestelmä sisäisten vuokrien vähentämiseksi ei ole tarkoituksenmukainen nykyisessä muodossaan.

Ensinnäkin soveltaminen ei ole kattavaa. Jos periaatteen on todella tarkoitus olla oikeudenmukainen ja vertailukelpoinen, sen tulee koskea kaikkia osapuolia samalla tavalla. Tällä hetkellä on esimerkkejä yhdistyksistä, kuten Grani Tennis, joka käyttää ulkotenniskenttiä maksutta ja saa lisäksi pitää kaikki vuokratulot, sekä Alpine, jolla on pääsy erilaisiin tiloihin. Näitä on vaikea verrata suoraan keskenään, mutta tämä osoittaa, että yleinen vähennysmalli (10 % urheiluseuroille, 1 % nuorisoyhdistyksille) perustuu liikaa kaavamaisiin oletuksiin ja saattaa olla mielivaltaisen.

Toiseksi kaupungin kiinteät kustannukset tiloista säilyvät, vaikka yhdistykset eivät käyttäisi niitä, ja joissakin tapauksissa kaupunki ei edes huolehdi tilojen ylläpidosta tai siivouksesta – esimerkiksi jalkapallon käytössä olevissa tiloissa.

Onkin kyseenalaista, pitäisikö tällainen kustannuserä sisällyttää yhdistyksille tehtäviin vähennyksiin. Lopuksi ehdotettu järjestelmä voi lisätä tarpeetonta byrokratiaa sekä viranhaltijoille että yhdistyksille ilman selkeää lisäarvoa. En usko, että tämä on kenenkään etujen mukaista.

Ehdotan siksi, ettei sisäisten vuokrien vähennyksiä oteta käyttöön ennen kuin on olemassa ehdotus, joka on täysin vertailukelpoinen kaikkien yhdistysten ja toimialojen kesken. Sen sijaan on perusteltua jatkaa nykyistä käytäntöä, jossa muiden paikkakuntien tilavuokriin haetut avustukset käsitellään erikseen.”

Suoritettussa äänestyksessä, jossa sivistys- ja hyvinvointitoimenjohtajan pohjaehdotusta kannattavat äänestivät JAA, ja varapuheenjohtaja Patrick Nystenin vastaesitystä kannattavat äänestivät EI, voitti Patrick Nystenin vastaesitys äänin 8-0 (ei – Althoff, Aitola-Helkkula, Häyrinen-Immonen, Nyberg, Nysten, Palojoki, Schalin, Wahlstedt), yhden äänestäessä tyhjää (Kauppila).

Lisäksi varapuheenjohtaja Patrick Nysten esitti seuraavaa:

”Valiokunta ehdottaa, että viranhaltijat muuttavat liikuntaseurojen avustusten laskentakaavan siten, että vuosi jaetaan kahteen kauteen (esim. kevät ja syksy) ja molemmat kaudet huomioidaan erikseen. Tavoitteena on parantaa laskennan oikeudenmukaisuutta ja läpinäkyvyyttä huomioimalla kausikohtaiset vaihtelut toiminnassa ja kustannuksissa. Valiokunta pyytää, että viranhaltijat esittävät uuden kaavaehdotuksen ja vaikutusarvion mahdollisimman pian.”

Valiokunta oli esityksestä yksimielinen.

Päätös:

Hyvinvointi- ja vapaa-aikavaliokunta päätti, ettei sisäisten vuokrien vähennyksiä oteta käyttöön liikunta- ja nuorisopalveluissa ennen kuin on olemassa ehdotus, joka on täysin vertailukelpoinen kaikkien yhdistysten ja toimialojen kesken. Sen sijaan on perusteltua jatkaa nykyistä käytäntöä, jossa muiden paikkakuntien tilavuokriin haetut avustukset käsitellään erikseen.

Muilta osin päätösehdotus hyväksyttiin.

Hyvinvointi- ja vapaa-aikavaliokunta arvostaa pyrkimystä lisätä läpinäkyvyyttä kaupungin myöntämään tukeen yhdistyksille, mutta katsoo, että nyt ehdotettu järjestelmä sisäisten vuokrien vähentämiseksi ei ole tarkoituksenmukainen nykyisessä muodossaan.

Ensinnäkin soveltaminen ei ole kattavaa. Jos periaatteen on todella tarkoitus olla oikeudenmukainen ja vertailukelpoinen, sen tulee koskea kaikkia osapuolia samalla tavalla. Tällä hetkellä on esimerkkejä yhdistyksistä, kuten Grani Tennis, joka käyttää ulkotenniskenttiä maksutta ja saa lisäksi pitää kaikki vuokratulot, sekä Alpine, jolla on pääsy erilaisiin tiloihin. Näitä on vaikea verrata suoraan keskenään, mutta tämä osoittaa, että yleinen vähennysmalli (10 % urheiluseuroille, 1 % nuorisoyhdistyksille) perustuu liikaa kaavamaisiin oletuksiin ja saattaa olla mielivaltainen.

Toiseksi kaupungin kiinteät kustannukset tiloista säilyvät, vaikka yhdistykset eivät käyttäisi niitä, ja joissakin tapauksissa kaupunki ei edes huolehdi tilojen ylläpidosta tai siivouksesta – esimerkiksi jalkapallon käytössä olevissa tiloissa.

Valiokunta pitää kyseenalaisena käsiteltävän kustannuserän sisällyttämistä yhdistyksille tehtäviin vähennyksiin. Lopuksi ehdotettu järjestelmä voi lisätä tarpeetonta byrokratiaa sekä viranhaltijoille että yhdistyksille ilman selkeää lisäarvoa. Valiokunta ei usko tämän olevan kenenkään etujen mukaista.

Valiokunta ehdotti, että viranhaltijat muuttavat liikuntaseurojen avustusten laskentakaavan siten, että vuosi jaetaan kahteen kauteen (esim. kevät ja syksy) ja molemmat kaudet huomioidaan erikseen. Tavoitteena on parantaa laskennan oikeudenmukaisuutta ja läpinäkyvyyttä huomioimalla kausikohtaiset vaihtelut toiminnassa ja kustannuksissa. Valiokunta pyysi, että viranhaltijat esittävät uuden kaavaehdotuksen ja vaikutusarvion mahdollisimman pian.

Oheismateriaali:

Kauniaisten kaupungin sivistystoimen avustusten myöntämisperiaatteet
Kaupunginhallituksen päätös § 270 / 20.05.1987: Junghansin järjestys- ja käyttösäännöt
Eläkeläisten virkistyskeskus Junghansin käyttösäännöt

